

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра садово-паркового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Ірина ПУШКА

12 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА КУРСОВОЇ РОБОТИ З
ЛУКІВНИЦТВА І ГАЗОНІВ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 206 Садово-паркове господарство

Освітня програма: Садово-паркове господарство

Факультет: лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2024

Робоча програма курсової роботи з «Луківництва і газонів» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 Садово-паркове господарство освітньої програми Садово-паркове господарство. Умань: Уманський національний університет садівництва, 2024. 11 с.

Розробник: Бровді Анна Андріївна, доктор філософії

Анна БРОВДІ

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри садово-паркового господарства.

Протокол від 31 липня 2024 року № 18

Завідувач кафедри садово-паркового господарства

Юлія ВЕЛИЧКО

31 липня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від 12 серпня 2024 року № 1.

Голова Михайло ШЕМЯКІН

12 серпня 2024 року

© УНУС, 2024 рік

© Бровді А. А., 2024 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: ECTS - 1	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова
Модулів – 1 Змістових модулів – 1	Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство»	
Загальна кількість годин – 30 год.	Освітній рівень: бакалавр Освітня програма: «Садово-паркове господарство»	Рік підготовки
		3-й
Семестр		
6-й		
Самостійна робота		
30 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: самостійної роботи студента – 1,7		Вид контролю: курсова робота

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета написання курсової роботи з дисципліни «Луківництво і газони» – поглиблення та закріплення теоретичних знань та практичних навиків агротехніки будівництва і експлуатації газонів, як одного з важливих елементів садово-паркового пейзажу.

Завдання написання курсової роботи з дисципліни «Луківництво і газони» полягає у формуванні у студентів теоретичних знань та практичних навиків у галузі біології, екології та фітоценології газонних культур та фітоценозів, проектних, будівельних та експлуатаційних робіт при створенні, формуванні та експлуатації газонної дернини в умовах негативного впливу факторів навколишнього природного середовища.

Місце курсової роботи з «Луківництва і газонів» у **структурно-логічній схемі** освітньо-наукової програми: курсова робота з «Луківництва і газонів» виконується на третьому курсі у другому семестрі та базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Декоративні розсадники та насінництво», «Агротехніка зеленого будівництва», «Комп'ютерне проектування садово-паркових об'єктів», «Основи містобудування»; поєднується з вивченням дисциплін «Луківництво і газони», «Квітникарство», «Механізація садово-паркових робіт», «Ландшафтна архітектура». Логічним продовженням освоєння освітнього компоненту є написання курсової роботи з дисципліни «Ландшафтна архітектура» та кваліфікаційної роботи.

Освоєння ОК передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» спеціальності 206 Садово-паркове господарство галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення освітньої компоненти «Луківництво і газони» - курсова робота

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр ПРН	Програмні результати навчання
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
		РН 3	Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.
		РН 15	Організувати результативні та безпечні умови праці.
ЗК 12	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	РН 3	Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.
		РН 11	Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.
		РН 12	Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.
СК 1	Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).	РН 4	Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.
		РН 12	Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.
		РН 15	Організувати результативні та безпечні умови праці.
СК 4	Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.	РН 12	Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.
		РН 15	Організувати результативні та безпечні умови праці.

СК 6	Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.	PH 4	Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.
		PH 5	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.
		PH 15	Організувати результативні та безпечні умови праці.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною наведено у таблиці 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за освітньою компонентою «Луківництво і газони» - курсова робота

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	- біологічні та екологічні особливості рослинності та її поширення;	частково-пошуковий, інноваційні (проектно-дослідницький), практичний, самонавчання через Moodle	виконання індивідуальних завдань, захист курсової роботи
1.2	- природно-історичні, кліматичні та ґрунтові умови регіонів;		
1.3	- теоретичні засади формування, росту та розвитку насаджень;		
1.4	- теоретичні та концептуальні засади проектування об'єктів садово-паркового господарства.		
1.5	- фізіології декоративних рослин і технології формування газонного покриття об'єктів садово-паркового господарства.		
2	Уміння/навички:		
2.1	уміння використовувати базові знання з природничих і фундаментальних наук (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агро-техніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо) для вирішення прикладних задач у галузі садово-паркового господарства;	інноваційні (проектно-дослідницький), наочний, пояснювально-ілюстративний, самонавчання через Moodle	усне опитування, участь у дискусії, виконання та захист курсової роботи

2.2	використовувати знання з екології, ботаніки, фізіології рослин, селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин.		
3	Комунікація:		
3.1	здатність поєднувати теоретичні та практичні аспекти в процесі фахової діяльності і навчання;	інтерактивні (дискусія, відпрацювання навичок), інноваційні (проектно-дослідницький), наочний	усне опитування, представлення презентації, захист курсової роботи
3.2	інтерпретація відповідних теоретичних фундаментальних агротехнічних даних у галузі садово-паркового господарства.		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	визначення цілей і завдань фундаментальних дисциплін у самостійній фаховій діяльності;	частково-пошуковий, інноваційні (проектно-дослідницький), самонавчання через Moodle	підготовка курсової роботи, виконання аналітично-розрахункових робіт, захист курсової роботи
4.2	Здатність забезпечувати необхідний рівень базової теоретичної і практичної підготовки для якісного програмування і виконання виробничих проектів		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання за освітньою компонентою «Луківництво і газони» - курсова робота

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти	частково-пошуковий, інноваційні (проектно-дослідницький), практичний, самонавчання через Moodle	виконання індивідуальних завдань, захист курсової роботи
РН 3	Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.	частково-пошуковий, інноваційні (проектно-дослідницький), практичний, самонавчання через Moodle	виконання індивідуальних завдань, захист курсової роботи
РН 4	Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.	інноваційні (проектно-дослідницький), наочний, пояснювально-ілюстративний, самонавчання через Moodle	усне опитування, участь у дискусії, виконання та захист курсової роботи

PH 5	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.	частково-пошуковий, інноваційні (проектно-дослідницький), самонавчання через Moodle	підготовка курсової роботи, виконання аналітично-розрахункових робіт, захист курсової роботи
PH 11	Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.	інноваційні (проектно-дослідницький), пояснювально-ілюстративний, самонавчання через Moodle	усне опитування, участь у дискусії, виконання та захист курсової роботи
PH 12	Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.	частково-пошуковий, інноваційні (проектно-дослідницький), самонавчання через Moodle	підготовка курсової роботи, виконання аналітично-розрахункових робіт, захист курсової роботи
PH 15	Організувати результативні та безпечні умови праці.	інноваційні (проектно-дослідницький), пояснювально-ілюстративний, практичний	участь у дискусії, виконання та захист курсової роботи

3. ПРОГРАМА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основним завданням курсової роботи є формування у студентів теоретичних знань та практичних навиків у галузі біології, екології та фітоценології газонних культур і фітоценозів, проектних, будівельних та експлуатаційних робіт при створенні, формуванні і експлуатації газонної дернини в умовах негативного впливу факторів навколишнього середовища.

Тематика курсової роботи з дисципліни «Луківництво і газони», наближена та може змінюватись залежно від регіону та умов території об'єкту озеленення.

Порядок та строки виконання, здачі, перевірки та захисту курсової роботи встановлюється деканатом. Студенти керуються розробленими методичними вказівками.

4. ТЕМАТИКА КУРСОВОЇ РОБОТИ:

1. Проектні пропозиції влаштування і утримання спортивного газону методом посіву газонних трав.
2. Проектні пропозиції влаштування та утримання звичайного садово-паркового газону методом гідропосіву.
3. Проектні пропозиції влаштування та утримання мавританського газону з вегетативних частин рослин.
4. Проектні пропозиції влаштування та утримання лугового газону методом розкладки дернини.
5. Проектні пропозиції влаштування та утримання спортивного газону методом

розкладання дернини.

6. Проектні пропозиції влаштування та утримання партерного газону методом розкладання дернини.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Курсова робота входить до самостійної роботи студента. Для її написання передбачено самонавчання на основі конспектів лекцій, довідкової, навчальної та наукової літератури, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище Moodle.

Матеріали курсу «Луківництво і газони» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1252>

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Курсова робота подається керівнику для перевірки у встановлені ним строки. Після перевірки курсової роботи керівник допускає роботу до захисту або повертає на доопрацювання. У разі повернення роботи на доопрацювання студент повинен виправити помилки у роботі та повторно подати її на перевірку.

Після допуску курсової роботи до захисту, студент готує презентацію та доповідь, яку прилюдно представляє перед комісією, склад якої затверджується у встановленому порядку. Під час прилюдного захисту студент доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів комісії та інших присутніх на захисті фахівців.

Викладач перевіряє роботу та виставляє бал оцінювання згідно розподілу балів за виконання курсової роботи (табл. 4).

Таблиця 4

Розподіл балів за виконання курсової роботи

№з.п.	Вид роботи	Кількість балів
Пояснювальна записка		
1	Вступ	5
2	Аналіз огляду літератури відповідно до теми курсової роботи	5
3	Оцінювання ґрунтово-кліматичних умов району та ділянки	5
4	Проектні пропозиції створення та (або) реконструкція газонного покриття	20
5	Обґрунтування необхідної агротехніки догляду за газонним покриттям	10
6	Висновки	5
7	Список використаних джерел	5
8	Презентація роботи	20
9	Захист роботи	25
Всього		100

Курсова робота з дисципліни «Луківництво і газони» є індивідуальним завданням навчально-дослідницького характеру, що виконується студентами самостійно на завершальному етапі вивчення даної дисципліни, тому за недотримання вимог академічної доброчесності (списування, плагіат, фальсифікація) студент одержує нульову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Пушка І. М., Бровді А. А. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Луківництво і газони» для студентів денної форми навчання зі спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» освітнього рівня бакалавр. Умань: УНУС, 2024. 25 с.

2. Бровді А. А., Пушка І. М., Поліщук В. В. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Луківництво і газони» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» факультету лісового і садово-паркового господарства. Умань: УНУС, 2024. 52 с.

3. Поліщук В. В., Бровді А. А. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт студентів заочної форми навчання з дисципліни «Луківництво і газони» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» факультету лісового і садово-паркового господарства. Умань: УНУС, 2024. 19 с.

4. Поліщук В. В., Бровді А. А. Методичні вказівки до самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Луківництво і газони» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» факультету лісового і садово-паркового господарства. Умань: УНУС, 2024. 19 с.

5. Дистанційний курс «Луківництво і газони» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1252>

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова**

1. Григорюк І.П., Яворовський П.П., Лихолат Ю.В. Технології вирощування і бірегуляція стійкості газонних рослин у міському урбанізованому середовищі: монографія. К.: НУБіП України, 2014. 223 с.

2. Гриник О.М., Горбенко Н.Є., Екологічна характеристика газонотвірних трав'яних рослин паркової зони Львова. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.9. С. 58-65.

3. Крупа Н. М., Хахула Б. В. Газонний фітоценоз м. Біла Церква як основа формування ландшафтно-архітектурних композицій та елемент урбоєкосистеми. Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтно-архітектури, садово-паркового господарства, урбоєкології та фітомеліорації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 29 вересня 2022 р.). Біла Церква: БНАУ, 2022. С. 47-50.

4. Кузнецова О. В. Фітоценотичні особливості газонів та травостоїв газонного типу урбанізованих екосистем (на прикладі міста Дніпропетровськ): дис. канд. біол. наук: 03.00.16. Дніпропетровськ, 2016. 243 с.

5. Орлова Л.Д. Екологічні особливості лучних рослин околиць с. Весела Долина Глобинського району Полтавської області. Регіональні проблеми охорони довкілля: матеріали Міжнародної наукової конференції молодих вчених. Одеса: ТЕС, 2018. С. 172-176.

6. Поправка Л. О., Лапура В. С. Екологічне значення та фітонцидні особливості газонів урбанізованих екосистем міста Дніпра. Екологічний стан навколишнього середовища та раціональне природокористування в контексті сталого розвитку : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (26–27 жовтня 2023, м. Херсон). Одеса: Олді+, 2023. С. 140-142.

7. Таран Н. Ю., Косик О. І., Бацманова Л. М., Туріца П. П. Газон в ландшафтному дизайні міських просторів. Теорія та практика дизайну. 2023. Вип. 27. С. 221-227.

8. Троцька С. С., Карпенко М. М., Іваниця А. О., Ткаченко В. О. Принципи формування газонних травостоїв та їх склад. The VII International Science Conference «Modern trends in development science and practice». Varna, 2021. С. 33-37.

9. Чоловський Ю.М., Мамалига В.С., Підпалій І.Ф. та ін. Газони. Навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство». Вінниця: РВВ ВНАУ, 2014. 186 с.

10. Шкура О. В. Аналіз генофонду газонних трав та відбір перспективних видів за показниками продуктивності і декоративності. Інтродукція рослин. 2011. №2. С. 79–85.

Допоміжна

11. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні у 2024 році. К.: Міністерство аграрної політики та продовольства України, 2024. URL: <https://minagro.gov.ua/file-storage/reyestr-sortiv-roslin>

12. Каталог рослин Ботанічного саду Національного лісотехнічного університету України. Львів : Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2006. 60 с.

13. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів: «Світ2», 2005. 456 с.

14. Лаптев О. О. Екологія рослин з основами біогеоценології. Київ: Фітосоціоцентр, 2001. 144 с.

15. Мележик О.В. Структура та динаміка рослинних угруповань дернових покриттів м. Києва : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. біол. наук: спец. 03.00.05 – "Ботаніка". Київ, 2006. 21 с.

16. Рахметов Д. Б. Біолого-морфологічні особливості інтродукованих газонних трав в умовах Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. 2014. Вип. 20. С. 61-68.

17. Сердюк М. А. Нові сорти низових злакових трав для озеленення. Збірник наукових праць Національного наукового центру «Інститут землеробства УААН». 2008. Вип. 2. С. 110-120.

18. Ткаченко Т. М. Адаптаційний потенціал фітоценозу енергозберігаючих зелених покривель. Екологічна безпека та природокористування. 2015. №19. С. 27-32.

19. Якименко Д. О. Спортивні газони. Особливості формування та догляду. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (26-29 квітня 2022 р.). Суми, 2022. С. 49.

20. Ignatieva, M., Haase, D., Dushkova, D., Haase, A. Lawns in cities: from a globalised urban green space phenomenon to sustainable nature-based solutions. Land. 2020. № 9 (3). 27 p.

21. Pansyreva H., Vovk V., Bronnicova L., Zabarna T. Efficiency of the Use of Lawn Grasses for Biology and Soil Conservation of Agricultural Systems under the Conditions of the Ukraine's Podillia. *Journal of Ecological Engineering*. 2023. 24(11). Pp. 249-256.

22. Winkler J., Pasternak G., Sas W., Hurajová E., Koda E., & Vaverková, M. D. (2024). Nature-Based Management of Lawns-Enhancing Biodiversity in Urban Green Infrastructure. *Applied Sciences*, 14(5), 1705.

23. Paudel S., States S. L. Urban green spaces and sustainability: Exploring the ecosystem services and disservices of grassy lawns versus floral meadows. *Urban Forestry & Urban Greening*. 2023. No 84. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1618866723001036>.

9. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

24. International Code of Nomenclature for algae, fungi and plants, (Melbourne Code)
URL: <http://www.iapt-taxon.org/nomen/main.php?page=title>.
25. Вплив урбанізації на навколишнє середовище URL: <http://budmayster.pp.ua>
26. Довідник з газнознавства URL: <http://gazon.net.ua/vse-o-gazone.html>
27. Lawn History. URL: <https://www.planetnatural.com/organic-lawn-care-101/history/>

10. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з курсової роботи «Луківництво і газони» відбувається відповідно до Положення про академічну мобільність (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>).

11. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі підготовки та виконання курсової роботи з дисципліни «Луківництво і газони», студенти повинні дотримуватися політики академічної доброчесності, визначеної Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС. Виконання курсової роботи передбачає обов'язкове дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права з посиланням на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок та тверджень.

Виявлення ознак академічної недоброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях у письмовій роботі є абсолютно неприпустимими та є підставою для її незарахування викладачем.

З метою запобігання порушення правил академічної доброчесності студентам рекомендовано використовувати належні інформаційні ресурси та інструментами для перевірки робіт на плагіат, звертатися за роз'ясненнями щодо правильного цитування і академічного письма до викладача, а також приймати активну участь у семінарах-тренінгах Університету щодо ознайомлення та популяризації академічної доброчесності.

12. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2024/2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робочу програму розроблено вперше відповідно до навчального плану ОПП «Садово-паркове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.